

JØRN LIER HORST

**PÄÄKALLON
ARVOITUS**

Suomentanut Päivi Kivelä

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Norjankielinen alkuteos *CLUE – Hodeskallegåten*

First published in Norway by Kagge Forlag AS 2015

Copyright © Jørn Lier Horst & Kagge Forlag AS 2015

Published by agreement with Salomonsson Agency

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

Suomentanut Päivi Kivelä

ISBN 978-951-1-42500-7

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2023

Cecilia Gaathe asuu Täysihoitola Helmessä. Hänen isänsä Alan W. Gaathe on täysihoitolan omistaja ja johtaja. Cecilian äiti Iselin Gaathe hukkuu mystisesti Venepoukamassa edellisenä kesänä.

Leo Bast on juuri muuttanut Venepoukamaan. Hän asuu täysihoitolan yksityisellä puolella äitinsä Rebekan kanssa, joka on palkattu hotellin johtajaksi. Leon vanhemmat ovat eronneet. Hänen isänsä on toimittaja ja asuu Dubaissa.

Une Flaker asuu vanhempiensa ja kahden veljensä kanssa vanhassa kalastajan talossa Venepoukaman itäpuolella. Unen isä Widar Flaker on kalastaja ja äiti on opettaja kaupungissa.

Egon on Unen koira. Sen nimi on Egon, koska se on egoistinen ja itsepäinen ja toimii lähes aina oman päänsä mukaan. Polvenkorkuisella sekarotuisella Egonilla on kihara ruskea turkki, pitkä häntä ja kostea kuono. Egonin väitetään polveutuvan poliisikoirasta.

Täysihoitola Helmi

Täysihoitola Helmen rakennutti Cecilian isoisän isoisä yli sata vuotta sitten. Silloin vieraat tulivat höyrylaivalla syvänmerenlaituriin tai junalla kaupunkiin, mistä jatkoivat hevosvaunulla rannikolle. Sodan aikana saksalaiset valtasivat täysihoitolan upseerien asunnoksi. Sen jälkeen omistajia oli useita, kunnes Cecilian äiti ja isä ostivat talon, kunnostivat sen ja alkoivat vuokrata huoneita vieraille. Cecilia ja hänen isänsä asuvat täysihoitolan yläkerrassa yksityisellä puolella, samoin kuin Leo ja hänen äitinsä. Cecilian tornihuone kohoaa korkealle täysihoitolan yläpuolelle.

Sisältö

1. Huuto	9
2. Seinä	17
3. Tuherruksia	22
4. Huone.....	28
5. Luuta ja nahkaa.....	31
6. Mainos.....	37
7. Heureka.....	43
8. Poliisitutkinta.....	48
9. Iltauutiset	53
10. Vanhoja luita	58
11. Uusia vieraita	64
12. Varkaus	70
13. Karamellivanukasta	75
14. Kylmät jalat	81
15. Lämmin kylpy	87
16. Toinen kerros.....	91
17. Vakoilua.....	96
18. Ylöspäin.....	101
19. Pääkallo	105
20. Kutterin aarre.....	111
21. Karannut lintu	117
22. Tallenne.....	121
23. Silminnäkiä.....	126
24. Lähtö.....	131
25. Asianajaja	134
ARKHIMEDES.....	139

”HEUREKA – KEKSIN!”

ARKHIMEDES, 287–212 EAA

1. luku

Huuto

Cecilia ei nähnyt mitä tapahtui. Hän kuuli vain taakansa huudon ja särkyvän lasin helinää. Kun hän kääntyi ympäri, hän näki naisen makaavan lattialla oleskeluhuoneen oven lähellä. Naisen ympärillä oli omenoita, päärynöitä ja appelsiineja lasinsirpaleiden keskellä.

Leo oli jo naisen luona ja auttoi hänet ylös. Nainen oli varmasti kompastunut johonkin. Kaatuessaan hän oli tönäissyt hedelmävatia, joka oli pudonnut pöydältä ja särkynyt.

Naisella oli tummat hiukset ja pitkät, heilahtelevat helmikorvakorut. Nenästä vuoti verta ja Leo auttoi hänet tuoliin istumaan.

”Oletko kunnossa?” Cecilia kysyi.

Nainen piteli otsaansa ja katseli hämmentyneenä ympärilleen. Vasta nyt Cecilia tunnisti hänet. Alva Tangen, television uutistoimittaja.

”Luulisin”, nainen vastasi. ”Huimaa vain vähän.”

Kainalosauvoja käyttävä mies nousi lähimmästä pöydästä ja taittoi sanomalehden kokoon.

”Hän on kömpelö mutta kestää kolhuja”, mies sanoi, työnsi lehden kainaloonsa ja keinahteli sauvojen varassa pois.

Une toi talouspaperia.

”Matto oli rypyssä”, Leo arveli ja alkoi kerätä hedelmiä lattialta.

Cecilia katsoi kainalosauvamiehen perään.

”Kuka hän on?” Cecilia kysyi.

”Ei hänestä kannata välittää”, Alva Tangen vastasi.

”Käyn hakemassa rikkalapion ja harjan”, Une sanoi.

Pian hän tuli takaisin ja auttoi Leoa siistimään jäljet. Koko ajan ohi kulki ihmisiä, jotka kantoivat tavaraa yläkerran suureen juhlasaliin. Siellä pidettäisiin Toimittajayhdistyksen vuosikokous. Kokouksen järjestäjä oli vuokrannut melkein kaikki huoneet ja täysihoitola oli täynnä toimittajia, jotka osallistuisivat kokoukseen.

”Menisitkö vähäksi aikaa huoneeseesi lepäämään?” Cecilia ehdotti.

Alva Tangen nousi.

”Ainakin minun täytyy käydä siistiytyymässä”, hän sanoi ja katsoi veren tahrinmaa talouspaperia. ”Kiitos avusta.”

”Mitä oikein tapahtui?” Cecilia kysyi kun nainen oli mennyt.

”En tiedä”, Une sanoi. ”Kuulin vain kun hän huusi.”

”Niin minäkin”, Leo sanoi ja puraisi omenaa.

Kaksi miestä tuli ulkoa kantaen välissään suurta näyttötaulua. Cecilia, Leo ja Une joutuivat väistämään heitä.

Arthur moiskautteli häkissään heidän takanaan. Leo kääntyi ja meni häkin luo.

”Onko sinulla nälkä?” hän kysyi, puraisi omenasta palan ja ojensi sen kaltereiden välistä.

Arthur nappasi omenanpalan nokkaansa.

”Osaisipa se puhua”, Cecilia huokaisi.

”*Hei kultaseni!*” häkistä kuului. ”*Siinäkö sinä istut?*”

Leo nauroi.

”Osaa se puhua”, hän huomautti.

Arthur oli istunut häkissään yli kaksikymmentä vuotta, moiskautellut nokallaan ja toistellut samoja sanoja ja lauseita. Useimmiten se sanoi ”Hei kultaseni” ja ”Aarteeni”. Kaikki luulivat, että se oli oppinut nämä sanat matkimalla omistajaansa, joka puhui naisystävälleen. Vähän aikaa sitten Cecilia, Leo ja Une olivat oivaltaneet, että kulta ja aarre tarkoittivatkin oikeaa aarretta. Salaperäistä Kutterin aarretta.

”Niin osaa”, Cecilia sanoi hymyillen, ”mutta olisi mukava jos se osaisi kertoa, mitä kaksikymmentä vuotta sitten tapahtui ja mitä sen omistaja puuhaili.”

Arthurin omistaja oli kadonnut jäljettömiin kaksikymmentä vuotta sitten ja jättänyt huoneeseen 209 papukaijan ja matkatavaransa. Papukaijan oikeaa nimeä

ei tiennyt kukaan, joten sille oli annettu omistajan nimi. Arthur Brumann oli asunut täysihoidolassa etsiessään Kutterin aarretta.

Tarinan mukaan Kutterin aarre oli ollut salaisena lastina rahtilaivassa, joka oli haaksirikkoutunut myrskyssä Venepoukaman edustalla 1868. Seuraavana päivänä maihin oli ajautunut hyllykappaleita ja niiden joukossa oli ollut arkku, jonka kylän pappi oli ottanut haltuunsa. Hän ei kertonut kenellekään, mitä arkussa oli ja minne hän oli sen kätkenyt, vaan vei salaisuuden mukanaan haudata.

Arthur Brumannin tavaroiden joukosta löytyi vanhanaikainen kamera, kun Cecilia, Leo ja Une tutkivat kellarissa puulaatikkoa, jossa tavaroita säilytettiin. Kamerassa oli filmirulla, jonka Leo lähetti kehitettäväksi. He olivat toivoneet, että kuvista selviäisi mitä Brumann löysi ennen katoamistaan, mutta filmillä oli vain kuvia papukaijasta ja täysihoidolasta sekä Venepoukamasta ja lähialueista. Suurin osa kuvista oli otettu Tohtorin talossa, suuressa vanhassa hirsihuvilassa, joka oli Hiekkalahden rannalla. Yhdessä kuvassa näkyi kivistä veistetty pääkallo, joka oli koristeena huvilan takanreunuksella.

Leo ojensi papukaijalle toisen omenanpalan.

”Meidän pitäisi käydä uudestaan Tohtorin talossa tutkimassa paikkoja vähän tarkemmin”, hän sanoi.

Leo oli ollut kaksi viikkoa joululomalla isänsä luona Dubaissa. Hän oli viettänyt siellä myös uuttavuotta ja